

Lesbrief

Titel: *Gevangen in de stad*

Schrijver: Marte Jongbloed

Omslagillustratie: Marieke Nelissen

Uitgever: Luitingh-Sijthoff

Aantal bladzijden: 128

Geslacht vanaf: 10+

Vakken: Nederlands – Kerndoel 3, 5, 6, 8, 10 en 13 (herziene kerndoelen), Oriëntatie op de wereld – Kerndoel 52 en 53

Tijdvak: tijd van ontdekkers en hervormers

Nodig: het boek *Gevangen in de stad* (voorlezen of klassikaal laten lezen). Kladpapier of een schriftje. Papier en potloden voor opdracht 2. Net papier en een (vul)pen voor opdracht 7. Toegang tot internet of een bibliotheek.

Lees de inleiding (wat hiervoor gebeurde)

Opdracht 1 | Klassikaal

Kijk naar **dit** filmpje op Schooltv

Nu weet je goed in welke tijd het boek *Gevangen in de stad* speelt.

Lees hoofdstuk 1 en 2

Opdracht 2 | Individueel en in tweetallen

Schrijf in steekwoorden op welke personages je bent tegengekomen en wat je over hen weet. Wie zijn ze? Wat heb je ontdekt over hun karakter?

Bespreek met je schoudermaatje wat je hebt opgeschreven en wat je denkt dat er verder in het verhaal gaat gebeuren.

Opdracht 3 | Individueel of in tweetallen

© Erfgoed Leiden en Omstreken

Kijk naar de kaart op het schutblad van het boek. (Dat zijn de bladzijden tussen de omslag en het begin van het boek.) Dit is de kaart van Leiden. De kaart is getekend in 1574, dus tijdens het Beleg. Zie je hoe precies alle huisjes zijn getekend? Kun je de woorden lezen die er staan? Wat zie je verder allemaal?

Probeer te bedenken hoe de wijk eruitziet waar je school staat. Teken met een zwarte pen of met zwart potlood een kaart van jouw wijk. Probeer net als in het boek alle gebouwen, sloten, weilanden en straten er precies in te tekenen.

Je mag deze opdracht ook in groepjes van twee doen, maar dan moet je goed afspreken wie wat tekent.

Lees het boek tot en met hoofdstuk 5

Opdracht 4 | In groepjes

In hoofdstuk 5 bereidt Bregje een snoek. Ze moet nog leren koken, maar vrouw Louwe helpt haar daarbij. Heb jij weleens snoek gegeten? Waarschijnlijk niet, want we eten tegenwoordig meestal andere soorten vis. Toch kun je het nog steeds eten. Zoek op internet naar een modern recept met snoek.

Bespreek met je groepje:

- Lijkt het recept met snoek je lekker?
- Kook jij zelf thuis ook weleens? Of help je graag met koken?
- Zo ja, wat maak je dan?
- Denk je dat de gerechten die jullie weleens maken en eten ook al in de tijd van Bregje werden gegeten?

Lees het boek tot en met hoofdstuk 15

Opdracht 5 | In tweetallen

Vrouw Louwe heeft aan de pleegouders van Adriaan een drankje gegeven. Bregje heeft dat drankje aan vrouw Louwe gegeven.

- Wat denken jullie waar dat voor was?

Bregje vond het moeilijk om het drankje te geven.

- Snappen jullie dat?
- Wat zouden jullie doen?

Opdracht 6 | In groepjes

Je leest in het boek dat men in die tijd maatregelen nam als er een besmettelijke ziekte uitbrak zoals de pest. Waarschijnlijk kun je je nog herinneren dat we ons aan allerlei regels moesten houden toen hier corona heerste.

Zoek in het boek op wat de regels van toen waren.

- Schrijf ze op.
- Schrijf daarnaast de regels op waaraan wij ons moesten houden tijdens corona.
- Valt je iets op?
- Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen toen en nu?

Lees het boek tot en met hoofdstuk 19

Opdracht 7 | In tweetallen

Bregje praat vaak tegen de kip.

- Waarom doet ze dat, denken jullie?
- Heb jij huisdieren?
- Praat jij ook weleens tegen je huisdier?
- Zijn er dingen die je liever aan je hond of kat vertelt dan aan je ouders?
- Helpt dat?
- Als je geen huisdier hebt, praat je dan weleens tegen jezelf als je met iets zit?
- Zou dat hetzelfde zijn?

Opdracht 8 | Individueel

Broeder Lucas heeft een brief bij zich die vrouw Louwe aan hem heeft geschreven. Hij vertelt wat er ongeveer in staat.

Doe net alsof jij vrouw Louwe bent en je broeder Lucas wil overhalen om Bregje en Adriaan te helpen. Wat zou je schrijven?

Begin bijvoorbeeld met:

Eerbare broeder Lucas,

Schrijf de brief eerst in het klad. Laat de brief dan lezen aan een ander. Geef elkaar tips. Is de brief overtuigend? Is duidelijk wat vrouw Louwe van de broeder wil? Verbeter eventuele spelfouten. Schrijf de brief dan netjes over, in een mooi handschrift, zodat het net een brief lijkt uit die tijd. Kijk naar het handschrift van de woorden op de kaart van Leiden op het schutblad.

Lees het boek uit

Opdracht 9 | In groepjes

Maak met elkaar een poster waarop je laat zien wat er gebeurde tijdens het Beleg van Leiden. Je mag informatie opzoeken op internet, je mag kijken naar filmpjes van Schooltv, en je kunt de informatie gebruiken uit het nawoord van het boek (nog een paar leuke feitjes).

Hang je poster in de klas op een prikbord. Bekijk de posters van de andere groepjes. Bespreek met een ander groepje wat de verschillen en overeenkomsten zijn tussen jullie posters. Hebben jullie dezelfde informatie gebruikt? Of hebben de groepjes juist op andere dingen gelet?

Nog een paar tips:

- Een mooi boek voor volwassen lezers (de leerkrachten) over deze periode: *Magdalena van Matthias Rozemond*. Uitgeverij Luitingh-Sijthoff. 2024
- Voor een weergave van het Beleg en het Ontzet van Leiden in minifiguurtjes met bijpassend lesmateriaal, [klik hier](#)